

RISICO EN ECOLOGISCHE EVALUATIE PODIUMPRODUCTIE

PRAKTIJKFICHES

samenvatting

REcoEP ontwikkelt praktische tips en tools voor duurzame podiumtechnieken. Het project verzamelt tips en goede praktijken uit de podiumsector en aanverwante sectoren en vertaalt deze naar praktijkadviezen voor de werkvloer.

Het uitgangspunt van REcoEP is "gezond verstand". Duurzaamheid is in eerste instantie een kwestie van attitudes ten opzichte van de activiteiten die men uitvoert. Bewust omgaan met materialen, werktuigen en energie zijn geen revolutionaire stappen om duurzamer te werken. Maar het nut ervan moet duidelijk zijn. REcoEP combineert praktijk met theorie om een duurzaamheid op de werkvloer een vanzelfsprekendheid te maken.

Over de praktijkfiches:

De praktijkfiches vatten alle relevante informatie samen in praktische tips en adviezen die meteen toepasbaar zijn op de werkvloer. Links naar bijkomende informatie en wettelijke bepalingen worden eveneens vermeld.

Deze praktijkfiches zijn een "work in progress", en geenszins compleet. Wij werken permanent aan de uitbreiding en verfijning van deze adviezen. Indien u zelf een bijdrage wil leveren kan u steeds contact opnemen met jan@podiumtechnieken.be.

Alle teksten en tools zijn gratis beschikbaar op www.podiumtechnieken.be/onderzoek en mogen vrij gebruikt en verspreid worden onder de voorwaarden van de Creative Commons Naamsvermelding – Niet Commercieel – Gelijk Delen 2.0 Licentie.

REcoEP kwam tot stand met de steun van het Fonds voor Duurzaam Energie- en Materiaalbeheer, in samenwerking met het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten, STEPP vzw, OPENDOEK vzw en vele collega's.

FONDS DUURZAAM
MATERIALEN- EN
ENERGIEBEHEER

podiumkunsten.be STEPP

OPENDOEK
INSTITUUT VOOR
KUNSTEN EN CULTUUR

CLUSTERS VAN PRAKTIJKEN

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0001	Bewaar onderdelen van oude of kapotte toestellen	Onderhoud	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Elektrische installatie Geluid
P0002	Herstel en gebruik toestellen tot ze niet meer herstelbaar zijn	Onderhoud	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Elektrische installatie Geluid
P0003	Spring zuinig om met onderhoudsproducten	Onderhoud	Audiovisuele techniek Belichting Textiel Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Elektrische installatie Geluid

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0004	Gebruik elektronische toestellen voorzien van het RoHS-label.	Aankoop & huur	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Elektrische installatie Geluid
P0005	Gebruik lampen voorzien van het RoHS-label.	Aankoop & huur	Belichting Verbruiksmaterialen
P0006	Gebruik onderhoudsproducten met het RoHS-label	Onderhoud Aankoop & huur	Belichting Geluid Draadloze toestellen Audiovisuele techniek
P0007	Gebruik CFK-arme producten	Aankoop & huur Onderhoud	Belichting Geluid Draadloze toestellen Verf, lijm, vernis Décor Textiel Speciale effecten
P0008	Kies het aantal en type toestellen in functie van een zo laag mogelijk energieverbruik	Uitvoering Ontwerp	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Geluid

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0009	Gebruik toestellen en verbruiksmaterialen doelmatig en verleng hun levensduur	Uitvoering	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Podiummechanica Geluid Elektrische installatie
P0010	Gebruik herbruikbare bevestigingsmaterialen voor kabels	Uitvoering	Audiovisuele techniek Belichting Geluid
P0011	Gebruik combinaties van toestellen in functie van een zo groot mogelijke systeemefficiëntie	Uitvoering	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Geluid Elektrische installatie
P0012	Laat spots niet langer branden dan nodig	Uitvoering Opbouw, afbouw, verloop Plannen & organiseren Repetitie	Belichting
P0013	Optimaliseer het rendement van de spot (richten, afsnijden...)	Uitvoering	Belichting
P0014	Vermijd rustverbruik van toestellen	Uitvoering Opbouw, afbouw, verloop Plannen & organiseren Repetitie	Audiovisuele techniek Belichting
P0015	Test het ontwerp met software of een schaalmodel	Uitvoering Ontwerp	Belichting Décor

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0016	Spring zuinig om met tape	Uitvoering Aanwending Opbouw, afbouw, verloop Plannen & organiseren Repetitie	Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Geluid Tape Verbruiksmaterialen Décor Audiovisuele techniek
P0017	Spring zuinig en doelmatig om met verbruiksmaterialen	Uitvoering Aanwending Opbouw, afbouw, verloop Plannen & organiseren Repetitie	Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Geluid Tape Verbruiksmaterialen Décor Audiovisuele techniek
P0018	Spring zuinig en doelmatig om met lichtfilters	Uitvoering Plannen & organiseren Repetitie	Belichting Filters
P0019	Maak gebruik van herlaadbare batterijen	Uitvoering Aankoop & huur Plannen & organiseren Repetitie	Draadloze toestellen Verbruiksmaterialen Batterijen
P0020	Beperk het aantal draadloze zenderkanalen	Uitvoering	Draadloze toestellen Geluid

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0021	Schakel toestellen en transfo's na gebruik volledig uit	Uitvoering Opbouw, afbouw, verloop Plannen & organiseren Repetitie	Belichting Draadloze toestellen Podiummechanica Geluid Elektrische installatie
P0022	Gebruik gesloten vloeistofcircuits bij effecten met water of andere vloeistoffen	Uitvoering	Speciale effecten
P0023	Voorkom het gebruik van chemische en toxische stoffen	Ontwerp Uitvoering	Décor Chemische producten Verf, lijm, vernis Speciale effecten
P0024	Meet en evalueer het energieverbruik op scène	Uitvoering Opbouw, afbouw, voorstelling Plannen & organiseren Repetitie Beleid Productie Plannen & organiseren	Belichting Geluid Draadloze toestellen Audiovisuele techniek

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0025	Werk met leveranciers met een duidelijk duurzaamheidsengagement	Aankoop & huur Beleid Management Plannen & organiseren Transport & tournee Productie	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Geluid Elektrische installatie Hout Metaal Kunststof Textiel Chemische producten Verf, lijm, vernis Verbruiksmaterialen Batterijen Filters Tape Onderhoudsproducten Vrachtwagen & bestelwagen

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0026	Neem duurzame aspecten op in aanbestedingen en beoordeling van materialen, producten en diensten	Aankoop & huur Plannen & organiseren Transport & tournee Productie Beleid Management Overleggen & communiceren	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Geluid Elektrische installatie Metaal Hout Kunststof Textiel Chemische producten Verf, lijm, vernis Verbruiksmaterialen Batterijen Filters Tape Onderhoudsproducten Vrachtwagen & bestelwagen
P0027	Gebruik toestellen die makkelijk herstelbaar & onderhoudbaar zijn	Aankoop & huur	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Geluid Elektrische installatie

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0028	Gebruik efficiënte en energiezuinige toestellen	Aankoop & huur Ontwerp	Audiovisuele techniek Draadloze toestellen Speciale effecten Podiummechanica Geluid Elektrische installatie
P0029	Gebruik efficiënte en energiezuinige lampen en armaturen	Aankoop & huur Ontwerp	Belichting
P0030	Gebruik kabels met verwisselbare stekkers	Aankoop & huur	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Podiummechanica Geluid Elektrische installatie
P0031	Gebruik elektronische voorschakelapparaten	Aankoop & huur	Belichting
P0032	Gebruik toestellen aan die compatiebel zijn met de bestaande uitrusting	Aankoop & huur	Audiovisuele techniek Belichting Draadloze toestellen Speciale effecten Geluid Elektrische installatie Podiummechanica
P0033	Werk met standaardmaten of afmetingen die herbruik van het materiaal mogelijk maken.	Ontwerp Aankoop & huur Verzagen & versnijden Uitvoering	Hout Textiel Metaal Kunststof Decor Filters

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0034	Herbruik onderdelen en materialen uit andere voorstellingen	Uitvoering Ontwerp Plannen & organiseren Repetitie Productie	Hout Textiel Metaal Kunststof Decor
P0035	Wees een expert: informeer je over nieuwe en niet-conventionele materialen, technieken, en toestellen.	Ontwerp Uitvoering	Belichting Hout Textiel Metaal Kunststof Decor
P0036	Gebruik herbruikbare materialen	Ontwerp	Hout Textiel Metaal Kunststof Decor
P0037	Gebruik duurzame materialen	Ontwerp	Hout Textiel Metaal Kunststof Decor

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0038	Gebruik materialen die voorzien zijn van een ecolabel	Ontwerp Aankoop & huur	Décor Metaal Hout Kunststof Textiel Chemische producten Verf, lijm, vernis Verbruiksmaterialen Batterijen Filters Tape Onderhoudsproducten
P0039	Gebruik hout uit lokale en legale bosbouw	Aankoop & huur Uitvoering	Hout Decor
P0040	Gebruik hout met een zo laag mogelijke emissiewaarde	Aankoop & huur Uitvoering	Hout Decor
P0041	Voorkom het vrijkomen van chemische stoffen in riolering en leefmilieu	Uitvoering	Décor Chemische producten Verf, lijm, vernis Speciale effecten
P0042	Voorkom het gebruik van op olie gebaseerde producten en materialen	Ontwerp Uitvoering Aankoop & huur	Décor Verf, lijm, vernis Verbruiksmaterialen Speciale effecten
P0043	Metten is weten: er zijn voorzieningen om het energieverbruik te meten en te evalueren	Beleid Management	

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0044	Er zijn bakken voorzien voor het gescheiden inzamelen en ophalen van afval.	Beleid Management Opleiding & sensibilisering	
P0045	Er worden middelen voorzien voor duurzame aankopen en investeringen	Beleid Management Plannen & organiseren Productie	
P0046	Er worden middelen voorzien voor vorming en sensibilisering rond duurzaamheid in de organisatie	Beleid Management Opleiding & sensibilisering	
P0047	Er wordt voldoende tijd en personeel voorzien voor het toepassen van duurzame productiemethodes	Beleid Management Plannen & organiseren Productie Repetitie Transport & tournee	Vrachtwagen & bestelwagen Decor
P0048	Er zijn structurele doelstellingen en maatregelen rond duurzaamheid binnen de organisatie	Beleid Management Opleiding & sensibilisering	
P0049	Freelancers en tijdelijke medewerkers worden voldoende ingelicht over de duurzaamheidsprincipes en doelstellingen	Beleid Opleiding & sensibilisering	
P0050	Personeel wordt regelmatig opgeleid over duurzame principes, materialen, en werkmethodes	Beleid Opleiding & sensibilisering	
P0051	Het energieverbruik wordt gemeten en regelmatig besproken met alle technische medewerkers	Beleid Opleiding & sensibilisering	Elektrische installatie Podiummechanica
P0052	De ecologische impact van producties en andere activiteiten wordt op voorhand aan de hand van een ecologische voetafdruk, risico-impact analyse of een LCA-analyse berekend en geëvalueerd	Beleid Opleiding & sensibilisering Plannen & organiseren Productie	

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0053	Het duurzaamheidsbeleid van de organisatie wordt aan publiek, personeel, en leveranciers gecommuniceerd	Beleid Productie Overleggen & communiceren	
P0054	Toeschouwers worden gestimuleerd om gebruik te maken van het openbaar vervoer of andere collectieve transportmogelijkheden	Beleid Overleggen & communiceren	
P0055	Er wordt gebruik gemaakt van gerecycleerd papier en duurzame promotiemethodes	Beleid Productie Overleggen & communiceren	
P0056	Beperk het gebruik van verpakkingsmateriaal of gebruik afbreekbare verpakkingen	Beleid Productie Overleggen & communiceren Plannen & organiseren Transport & tournee	Vrachtwagen & Bestelwagen
P0057	Er worden duurzame doelstellingen bepaald bij aanvang van elke productie	Plannen & organiseren Productie	
P0058	Maak gebruik van tweedehandsmaterialen	Uitvoering Ontwerp Aankoop & huur	Hout Textiel Metaal Kunststof Decor
P0059	Beperk het gebruik van PVC-gebaseerde materialen	Ontwerp Aankoop & huur Uitvoering	Kunststof Decor
P0060	Beperk het gebruik van aluminium-gebaseerde materialen	Ontwerp Aankoop & huur Uitvoering	Metaal Décor

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0061	Beperk het gebruik van piepschuim en andere PE-derivaten	Ontwerp Aankoop & huur Uitvoering	Kunststof Decor
P0062	Beperk het gebruik van kunststoffen	Ontwerp Aankoop & huur Uitvoering	Kunststof Decor
P0063	Maak waar mogelijk gebruik van bioplastic	Ontwerp Aankoop & huur Uitvoering	Kunststof Decor
P0064	Zorg voor een gespecialiseerde vewerking van kunststofafval	Nazorg	Kunststof Decor
P0065	Gebruik natuurverf of op water gebaseerde verf	Aankoop & huur Uitvoering Verven & vernissen	Verf, lijm, vernis Decor
P0066	Maak je eigen ecologische verf	Uitvoering Verven & vernissen	Verf, lijm, vernis Decor
P0067	Overspan houten constructies met (gekleurd) doek als alternatief voor plamuren en verven.	Uitvoering Verven & vernissen Aanwending	Verf, lijm, vernis Décor Hout Verbruiksmaterialen
P0068	Voorkom het gebruik van producten met zware metalen	Aankoop & huur	Onderhoudsproducten Chemische producten Speciale effecten
P0069	optimaliseer de levensduur van machines en toestellen door doelmatig en zuinig gebruik	Verzagen & vernisjden	Hout Metaal Testiel Kunststof

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0070	Beperk materiaalverliezen of onbruikbare overschotten	Verzagen & versnijden	Hout Metaal Textiel Kunststof Filters
P0071	Herbruik materiaaloverschotten of zamel ze gescheiden in voor recyclage	Verzagen & versnijden	Hout Metaal Textiel Kunststof Filters
P0072	Vang houtzaagsel op voor gebruik als biomassa, of als vulmiddel of absorberend materiaal	Verzagen & versnijden Nazorg	Hout
P0073	Vang metaalvezels op voor recyclage	Verzagen & versnijden Nazorg	Metaal
P0074	Van kunststofvezels op voor recyclage	Verzagen & versnijden Nazorg	Kunststof
P0075	Voorkom dat verf-, lijm-, of vernisresten rechtstreeks in de riolering of het leefmilieu terechtkomen	Aanwending Uitvoering Nazorg	Hout Metaal Kunststof Textiel Verf, lijm, vernis
P0076	Gebruik natuurlijke textielverf	Uitvoering Aanwending	Textiel
P0077	Van verfresten uit penselen op in een pre-wash station	Aanwending Uitvoering Nazorg	Verf, lijm, vernis Hout Metaal Kunststof

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0078	Bewaar verf- en vernisresten voor kleine herstellingen	Aanwending Uitvoering Nazorg	Verf, lijm, vernis Hout Metaal Kunststof Decor
P0079	Zorg ervoor dat de verf afwasbaar is zodat het basismateriaal herbruikbaar en recycleerbaar blijft	Aanwending Uitvoering Nazorg	Hout Metaal Kunststof Decor
P0080	gebruik omkeerbare montagethodes	Uitvoering Montage Nazorg Opbouw, afbouw, verloop	Hout Metaal Kunststof Décor
P0081	Zamel alle afval en materialen gescheiden in om ze te kunnen recycleren	Nazorg Opbouw, afbouw, verloop Uitvoering Opbouw, afbouw, verloop	Décor Repetitie Hout Kunststof Textiel
P0082	Zamel lege batterijen apart in en laat ze ophalen door Bebat of een Bebat verzamelpunt	Nazorg	Batterijen Draadloze toestellen
P0083	Zamel elektronische toestellen apart in voor recyclage of terugname door de eindverkoper	Nazorg Opbouw, afbouw, verloop	Décor Elektrische installatie Belichting Geluid Draadloze toestellen Podiummechanica Audiovisuele technieken Speciale effecten

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0084	Laat gevaarlijk afval door gespecialiseerde diensten ophalen	Nazorg	Chemische producten Speciale effecten Verbruiksmaterialen
P0085	Let op de materiaalcode voor het juist sorteren van kunststoffen en metalen	Nazorg Uitvoering	Kunststoffen Verbruiksmaterialen Tape Metalen
P0086	plan op- en afbouw van de voorstellingen in functie van de rijtijden van het openbaar vervoer	Plannen & organiseren Repetitie Productie	
P0087	kies reeptitieruimtes die goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer	Plannen & organiseren Repetitie Productie	
P0088	plan repetities in functie van de rijtijden van het openbaar vervoer	Plannen & organiseren Repetitie Productie	
P0089	Werk met standaardmaten voor stukken en flightcases	Plannen & organiseren Transport & tournee	Décor Vrachtwagen & bestelwagen
P0090	Optimaliseer trajecten in functie van een zo laag mogelijk brandstofverbruik.	Plannen & organiseren Transport & tournee	Vrachtwagen & bestelwagen
P0091	Optimaliseer transporten in functie van een zo laag mogelijk gewicht	Plannen & organiseren Transport & tournee	Vrachtwagen & bestelwagen
P0092	Optimaliseer het volumegebruik van transporten in functie van een zo klein mogelijk aantal vrachtwagens en ritten.	Plannen & organiseren Transport & tournee	Vrachtwagen & bestelwagen
P0093	wordt tijdig gepland om voldoende tijd te voorzien voor een duurzaam productieproces	Plannen & organiseren Productie	
P0094	Evalueer de duurzame doelstellingen tijdens productievergaderingen	Plannen & organiseren Productie	

CODE	PRAKTIJK	ACTIE	MIDDEL
P0095	Zet de duurzame doelstellingen in elke fase van het productieproces om in concrete acties.	Plannen & organiseren Productie	
P0096	Werk waar mogelijk met werklicht of daglicht	Uitvoering Opbouw, afbraak, verloop Beleid Management	
P0097	Gebruik brandvertragende producten op een doelmatige en veilige manier en gebruik een duurzame brandvertrager.	Aankoop & huur Uitvoering	Hout Textiel Verbruiksmaterialen Decor Speciale effecten